

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 3.

Indult Bétsből, Pénteken, Július' 10-dikén, 1829.

Marokkó.

A' Ts. K. Austriai Udvar és Marokkói Országlószék között már 1783 ban egy Béke- és Kereskedési-Tractatus kötött, melly 1805-ben megújított és örök időkre megerősített. Ezen hosszú idő lefolyta alatt semmi panasz vagy kedvetlen történet nem háborítá a költsönös egyetértést. Annyival váratlanabbul kellett annakokáért esni, midőn a' mult 1828 Eszt. Augustus Havának elején egy gazdag teherrel megrakodott Ausztriai Kereskedő Hajó (Veloce, Kapitány Blasinich) melly Triestből Brasiáliába indult, Rádixhoz közel egy Marokkói Hadihajótól elfogattatott, és a' Rabati Kikötőbe vitettetett. Az említett Hajón lévő népnek, melly a' Kapitányból és 12 Hajós legényből állott, mind az elfogattatás alkalmatosságával mind későbbben a' Marokkói Statusokban sok és nagy szenvedéseket kellett kiállni, míg végre a' Tangerben lévő Külső Országi Consuloknak közbenjárására a' nevezett Réves-Városba vitettek, és a' Consuloknak felvígyázatja alá adattattak.

Ö Ts. K. Felsege ezen váratlan esetenek következésében jónak találta Tengeri — Hadának egy Osztályát, Korvét-Kapitány Bandiera vezérlése alatt, a' Gibráltári Szorosságra elküldeni, nemcsak, hogy az Ausztriai Kereskedő Hajókat a' Marokkói Rablóknak minden további megtámadása ellen oltalmazná,

hanem hogy barátságos úton, az említett történetkor az Austriai zászlón elkövetett gyalázatos megsértésért, illendő elégtételt, és ama, békesség idején minden ok nélkül elvett Hajónak portékástól együtt való megtérítését kívánja, és egyszersmind a' barátságos egybeköttetést a' két Statusok között az 1805-iki lábra vissza állítsa. E' végre mellé rendeltett a' Hajós Vezérnek Követségi Tanácsos Pflügl Ur, mint második Kiküldött, és a' szükséges Meghatalmazó levelek a' közös alkudozásokra nékiek megadattattak. Legelső lépése KorvétKap. Bandierának az Austriai foglyoknak megszabadítására volt intézve; és az az állhatatosság, mellyel ezen előleges pontnak tellyesítését Ausztria részéről mindeneknek előtte sürgette, tzeljät el is érte. Kapitány Blasinich és Hajós legényei kiadattak; és a' Marokkói Szultánnak egyedül ezen dologban Tangérba jött első Ministere Ben Gelun Urának nevében általnyújtott a' Ts. K. Kiküldötteknek, egy Nyilatkoztatást, mellyben a' Marokkói Hajós Tisztnek tette, a' ki a' Velocét elfogta, mint önn-hatalmaskodás felette kárhoztattatik, lejendő büntetése megígértetik, és egyszersmind a' Szultánnak készsége az elébbi barátságának megújítására kijelentetik.

Reménységet látszott ez nyujtani, az Ausztria többi helyes kívánságainak tellyesítettéséhez is. De alig említették

az Ausztriai Kiküldöttek a' Hajónak vissza-adattatását és a' kárnak illendő megtérítését, midőn a' Marokkói Országlószéknek Biztosai hangjokat megváltoztatták, és mind egyiket mind másikat semmisem okoknál fogva magokról elvetni igyekeztek.

Az Ausztriai Kiküldöttek, mind inkább inkább látván, hogy az ellenkező feltsak azt akarja, hogy időt nyerjen és őket tartóztassa, végre, minekutánna minden józan és megegyező okokat kimerítettek, April. 22-kén Ben Gelun Ministerhez egy Nyilatkozatást küldöttek, mellyben egy bizonyos — a' Szultán távol létehez mért — idő alatt, az említett igazságos kívánságra nézve, végső feleletet kívántak a' Szultántól.

A' kiszabott idő elmúlt; és több napokkal az után tudták meg az Ausztriai Kiküldöttek, hogy a' Marokkói Országlószék, a' nélkül, hogy őket tsak feleletre is méltóztatná, felre vetette kívánságaikat.

Illyen környűllállások között kéntelen volt a' Ts. K. Oszályos-Vezér a' keze alatt lévő hadi eszközökhöz nyulni, hogy erőszak által venné meg, a' mitbarátságos uton kívánt vala megnyerni. E' végre, egybeszedvén Hajóit (Carolina Korvét, Ádria Korvét, Veneto Brigg, és Enrichetta Golette) Jun. 2-kán hajnalban a' Larasi tengerszélen megszállott, hogy az ottani Kikötőben fekvő Marokkói Rablóhajókra reá rontson.

Laras Városa (a' Marokkoi Nyugoti parton, 9 mértföldre Tenger től délfelé) egy dombnak meredek oldalán fekszik, mellynek tövét a' Luccos vize mossa. A' domb teteje tornyokkal és erős batteriákkal vagyon megrakva; más rendbéli batteriák lejjebb a' vízarányon fekszenek, és tsak egy újonnan hányt sántz vagyon közel a' városhoz. Minekelölte a' víz a' tengerbe ömlenék, egy szé-

les motsáros lapályt borít el, mellyet a' tengertől egy földtsúts választ. A' földtsúts hegye Laras felé nyúlik, és a' Luccos torkolatja éppen közöttök (a' Város, és a' földtsúts hegye között) van. Ez a' földszorosa formálja a' partot, és nem egyéb, mint egy félmérföldnyi hosszúságú fél meredek homok torlás, mellynek oldalai tserjékkel vannak bé növe.

A' Ts. K. Oszályos-Kommandírozó, hogy ezen helynek, mellyről eddig hibás és hijános tudósíttatása vala, igazi fekvését voltaképpen kitanulhatná, Jun. 3-kára viradóra éjjel sajkára ülven elkezdte a' tájékoz szemügyre venni, a' szárazhoz a' mennyire tsak lehetett közelítvén. Lárma-tűz gyújtatott a' part hosszában, és az Öröknek időről időre megújított Kiáltásaik jelentették, hogy az Arabsok ébren és talpon állanak.

Jun. 3-kán reggel megtudta a' Ts. K. Oszályos Vezér a' Spanyol halászkötől, hogy az ellenség várja ugyan a' megtámadtatást, de még eddig kevés Oltalomkészületeket tett; hogy a' Luccos torkolatjánál vasmatskán álló Hajó nem Marokkói Brigg, mellyet a' Kikötőnek védelmezésére gondoltak lenni oda parantsolva, hanem egy Anglus Kereskedőhajó, és végre, hogy a' tengerbe nyúló földtsúts háta megett nem egy hanem két Marokkói rablóhajó fekszik vasmatskán. Mind ezen tudósítások a' Vezért elhatározták, hogy Operatioját egyszerre elkezdje.

Az idő szép volt, a' nap tellyes fényjében ragyogott, a' tenger tsendes volt. A' Kommandírozó parantsolatot adott, hogy a' Carolina, Ádria, és Veneto botsássanak el hét sajkát (mindeniket egy ágyúval felfegyverkeztetvén) mellyeken a' nevezett három Hajóról, a' Rakétások, Tengeri Katonák, és fegyveres Hajós legények a' szárazra kiszállhassanak. A' kiszálló katonaságnak száma 156-

ra ment, ide számlálván a' Vezér-tisztet Májor Zimburgot, az alatta lévő 5 Tisztekkal és 6 Kadétokkal. A' kiszállás után ezeknek a' homoktorlásról egyenesen a' Marokkói Hajók felé kellett indulniok és azokat rakéták által felgyújtván ismét a' Hajóra vissza térniök. Délben összevgyűlt a' kiszálló katonaság a' Carolina körül, mellynek Vezére Major Bandiera őket a' hartzra buzdította, és — az indulásra jelt adott. A' sajkák egy fertály óra alatt a' partnál voltak és az ellenség, melly a' várnak batteriáiból rájuk tüzelgetett, bennek semmi kárt nem tett. De minthogy a' sajkák, víz apadás lévén, egészen közeli a' szárazig ki nem mehettek: a' katonák és Hajóslegények a' tengerbe ugrottak, és fegyvereiket fejeken tartván, a' partra kiúsztak. A' ki szállás minden ellent állás nélkül megesett. Mert az Arabsok, a' kik azt várták, hogy a' város, nem pedig a' két, őrizet nélkül hagyatott Hajó, fog megtámadtatni, tsak a' várost és dombokat rakták meg lovas és gyalog fegyveresekkel. Volt ugyan a' földtsúts déli Oldalára is egy meglehetősen számos sereg kirendelve, de az helyéből meg sem mozgult. A' ki szállott kisdud sereg, minekutánna, szárnyait kiküldött puskás-örök (Pikétek) által fedezvén, a' part tetejét, a' honnan a' Marokkói hajókat löni lehetett, elérte: a' rakétások tzielba vették a' hajókat, míg a' többiek a' jobb szárny felől gyülekező ellenségnek felelgettek. Ezen alkalmatossággal Hajós Hadnagy Kudriaaffsky, a' ki a' Puskás-örököt kommandírozta, tsekély sebet kapott.

A' két Marokkói Brigg, szép egy pár Hajó volt, és jól épült. Az egyik 16 a' másik 18 ágyús, mellyek között amaz 50, emez 70 öltre esett az Austriai ágyuktól. Mellettek távolabbatska állott két Frantzia hajó, mellyeket az Algiriak keyéssel ezelőtt elfogattak és őrizetbe a'

Marokkóiaknál hagytak. Ezek a' közel hozzájuk pusztító tüztől semmit sem szenvedtek, minthogy a' Ts. K. Osztályos Vezér Major Zimburgnak különösen meghagyta, hogy ezeket a' barátságban lévő Hatalmasságnak hajóit kéméllje.

A' gyújtó rakéták elsőben is a' közelébb eső Brigg ellen botsáttattak, még pedig olly sikeresen, hogy egynehány lövés után a' Vitorlák és kötelek már égtek, és a' hajó oldalai össze rongáltattak. De minthogy a' tenger-vízzel beitatott fa nem akart lángba kapni, hirtelen két Hajós legény gyújtó eszközökkel megrakodva önként a' tengerbe ugrott és a' Hajóhoz oda uszván, a' rajta lévő szurkot és kendert meggyújtotta, úgy hogy kevés pillantatok mulva a' Hajónak legfontosabb és legnagyobb része a' lángoknak prédájává lett. Azonközben maga az Osztályos Vezér is 26 emberrel kiszállván, a' munka-helyén megjelent, és a' másik Brigg az ő szemei előtt kezdett összevgyöngyözödni, melly is tsak hamar minden oldalról, különösen a' hátulja felől úgy által lyuggattatott, hogy a' víz bérohánván alsó felső üregeit bétöltötte.

Minekétánna e' szerént az Expeditio tzielját érte, és a' kiszállott seregetse, a' várbeli ágyú- és kartáts-tüz ellent nem állván, helyét 3 óráig megtartotta: jelt adatott Major Zimburg a' visszaterésre, de a' melly nem eshetett meg nehézségek nélkül. Mert az Arabsok, látván a' kiszállott katonaságnak kevés számát, ebben a' pillantásban mindenfelől előtódultak. A' városból gyalog és lovas seregek jöttek keresztül a' Lucos vizén, és Arsillából (melly falu Tanger és Laras között fekszik) nagy számú tsapat-lovaság nyomult elő, melly a' Hajós Hadnagy Schmidt alatt álló és a' balszárnyat fedező Pikét-tsapatot erőssen szorongatta. De a' rettenhetetlen Tiszt, álló-helyét az ellenségnek so-

kasága ellen vitézül megoltalmazta, és azt mind addig tartóztatta, míg a' katonaság a' Hajóra szállás helyére érkezett.

Azonközben a' tenger árja beállván, a' sajkáknak mellyekre a' Seregnek felülni kell vala, a' parttól távolatska kellett magokat tartani, hogy a' víz őket a' parthoz ne tsapja vagy ki ne vesse; annál fogva a' katonák kénytelenek voltak az ellenség szeme láttára, mellyel még a' tengerben is hartzoltak, vällig a' vízbe menni, hogy a' Sajakákat elérhessék. Kartáts tűzzel fedezték a' sajkák a' felülést, és a' többek között a' kergető ellenségnek egy vezérét lovastól együtt földre terítették. Azok a' kevesek, a' kik a' sajkákat el nem érheték életeket drágán adták el. Az ellenség veszteségét hol- takban és sebeseben, nagyítás nélkül lehet 150-re tenni. Az Ausztriaiak részéről 22 esett el, és 14 megsebesített.

Az alatt míg a' kiszállott seregek Operatioikat az ellenség hajói ellen illy szerentsésen kivitték, a' Veneto Briggre, melly a' Városhoz legközelebb állott, az ellenség tüzesen lövöldözött, de kárt benne nem tett, mert a' golyóbisok vagy nem értek oda, vagy felette repültek el. A' Ts. K. Osztályos Vezér azt a' parantsolatot adta ezen Brigg Kommandírozójának Hajós Hadnagy Rocconak, hogy a' Városra míg onnan nem tüzelnek, ne löjjon. A' válasz, mellyet a' Veneto adott az ellenségnek, olyan hatalmas és okosan intézett vala, hogy tsak hamar egy ellenséges battersia öszverontatott és a' gyújtó rakéták a' Városban sok házakat megkárosítottak.

Délutánni 4 órakor ismét a' Hajókon volt a' kiszállott Katonaság, és este 6 órakor az egész Hajós sereg Osztály — kivévén a' Venetot, melly hátra maradt Rabatnál, a' hol egy 6 ágyús Marokkói Hajó fekszik — felszedvén vas- matskáit a' Gibráltári öbölbe vissza

indult, a' hová Jun. 7-ikén épségben meg- érkezett. —

Nagy Britannia.

A' bérekesztő beszéd, mellyet a' Lord Cancellarius Lord Ellenborough Jun. 24 kén felolvasott a' Parlamentben, itt következik: „Lordjaim és Uraim! Ő Felsége parantsolatjából jelentjük Uraságtoknak, hogy a' Parlamentben való megjelenés alól ezennel felmentetnek, 's egyszersmind köszönetet mondunk Ő Fge nevében azon szorgalmatos buzgóságért, mellyet az Urak a' közjót illető dolgoknak különösen pedig az Ülés elején Ő Fgétől figyelmekbe ajánlott tárgyaknak elővételeiben mutattak. — Ő Fge meghagyása szerént jelentjük, hogy minden Szövetségesek és Külső Hatalmasságok állandóan a' béli buzgó kívánságokat bizonyítják, hogy Ő Fgével békességben és barátságban ohajtanak maradni. — Sajnálja Ő Fge, hogy nem jelentheti Uraságtoknak a' Keleti Európai háborúnak elvégződését, de bizonyossá teszszük Uraságtokat, Ő Fge meghagyásából, hogy Ő Fge mindent el fog követni az ellenségeskedés terjedésének megakadályoztatására és a' békességnek vissza állítására. — Örömmel tudósítja Ő Fge Uraságtokat, hogy Diplomatikai egybeköttetését az Ottomannus Portával megújítva láthatja. Az Ő Fge és a' Frantzia Király Követei visszatérőben vannak Konstantzinápolyba; és minthogy az Orosz Tsászárnak tetszett Szövetségeinek Követeit meghatalmazni, hogy Ő Ts. Fgének nevében is járjanak, ennél fogva a' Görög Ország végső Pacificatioját érdeklő alkudozások, a' három Hatalmasságoknak, kik a' Londoni Tractatust alá írták, nevében fognak folytatanni. — Ő Legkeresztyénebb Fgének Hadiserege Moreából vissza hívattatott,

kivéven egy kis Osztályt, melly darab ideig ott fog maradni a' rend helyre állításának segítésére amaz Országban, melly olly sokáig nézőhelye volt a' zűrzavarnak és Anarchiának. — Ő Fge felettebb való sajnálkozással veti tekintetét ismét a' Portugalliai Monarchiára; de újonnan kinyilatkoztatja Ő Fge általunk, hogy minden iparkodásait arra fogja intézni, hogy az ellenkező Interesséket megegyeztesse, és félre hárítsa azon rosszszakat, mellyek olly terhesen nyomják azon Országot, mellynek boldogsága az Ő Fge gondjának minden időben tárgya tartozik lenni. — Uraim! Alsó Ház! Köszönjük az Ő Fge parantsolatjából az Uraknak, azon pénzt, mellyet a' folyó Esztendei Országos szükségekre adtak, és Ő Fge nevében kinyilatkoztatjuk, hogy az, minden kigondolható kímélésnek tekintetbe vételével, fog kiadattatni. — Uraim! Felső és Alsó Ház! Végezetre jelentjük Ő Felsége parantsolatjából, hogy Ő Fge szívesen reményli, azon fontos rendszabásoktól, mellyeket a' Parlament a' jelenvaló Ülés alatt hozott, az Isteni gondviselésnek áldása alatt Irlandiának megnyugtatót és azon Ország állapotjának megjavulását; és hogy az egyesség köteleinek megerősödése által e' nagy birodalomnak különböző részei között, annak hatalmas nevedni és népének boldogsága előmozdittatni fog. — A' Parlament egyébaránt a' szokás szerént tsak rövid időre, t. i. a' f. E. August. 20-káig oszlattatott el, de a' melly időnek eltelése után új halasztások szoktak hirdettetni.

London, Jun. 27-kén. A' Király Jun. 22-kén Káptalant (a' mint nevezik a' Vitézi Rend öszvegyűlését) tartott, mellyben Gróf Ashburnham, a' megholt Gróf Liverpool helyébe, a' Térdkötő Rendnek Vitézzévé üttetett. — A' Kelet Indiai Kompánia Direktora Jun.

24-kén nagy vendégséget adtak, Gróf Dalhousie elindulására, a' ki Bengalába megyen a' Fő Vezérségnek által vételére. Az ebéden minden Ministerek jelen valának.

Az Irlandiai V. Király Hertzeg Northumberland Dublinban ágyban fekvő beteg, köszvényes. — Jun. 20-kán a' Dublini Búza piatz-Házban, Oconnel Úr indításából nagy gyűlés volt, mellyben Oconnel Úr szélesen kiterjeszkedve beszéllett azon károkról, mellyek a' mostani (a' szegényebb birtokosokat a' Választástól elzáró) Systemából erednek, és annak szükséges voltáról, hogy az Unio-Aktának visszavételére minden felekezetek egyesüljenek. Sajnálkozott azon a' kevés részvételen, mellyet Hg Northumberland mutat Irlandiának dolgaiban, és egy tányér levesbe esett faszálkával hasonlította egybe, melly annak mennyiségét ugyan neveli, de minéműségét nem javítja. Mikor a' Hertzeg Irlandiába jött, a' lakosok száma egygyel nevedett, de egyéb változás Irlandia állapotján nem történt. A' mi az ő választatását illeti, arra nézve örömmel mondhatja, hogy az bizonyos, és annak megakadályoztatása emberi erőnek nem lehetséges.

Oconnel Úrnak feljebbi szavaira tzelozva, így szóll a' Times: „Beszédjében, mellyet Dublinban tartott, egy hely fordul elő, mellyet szégyenlenie kellene; az t. i. midőn a' legilletlenebb hangon szóll, még pedig minden ok nélkül, egy olyan emberről mint az Irlandiai Vice Király, a' ki minden Anglus Lordok között legkevésbbé érdemli, hogy keserű és gyűlöletes észrevételeknek tzelkarikájává tétessék.

De külömben is, a' mint mostanában viseli magát Oconnel Úr, nem lehet menteni. A' minap Kilrushban Káptalant tartott, a' (róla nevezett) Sza-

badító-Rendnek tagjaiból, és zöld pántlikákat osztogatott 's nyilván megmondta, hogy addig nem nyugszik, míg az Unio el nem töröltetik, és ha őtet az Irlandiai nép minden vallás különbség nélkül buzgón oltalmazza, 3 esztendő alatt saját Parlamentje lesz Dublinban.

Az Ocean nevű Kereskedő Hajó, Jun. 5-ikén Terceira mellett jöven, a' D. Miguel Hadihajói feltartóztatták, és megtudván, hogy leveleket viszen, azoknak nagy részét, a' mellyek t. i. Portugallusokhoz szállottak, tőle elszedték.

A' Londoni Városi Tanátsban Jun. 29-kén arról volt szó, nem jó lenne e' az Izraelitákata' Tanátsba felvenni, mint-hogy azoknak kirekesztése sok terhes bajokat okoz, mellyek ellen a' társaság panaszkodik. A' Kérdésnek megfontolására egy Biztosság neveztetett ki.

Spanyol Ország.

A' Király, engedvén népe Kívánságának, elvégezte magában, hogy újra megházasodjék. A' választása Ő Felségének, a' mint hallik, Donna Mária Krisztina Nápolyi Kir. Hertzeg kis Aszszonyra esett: és rendkívül való Követül Gróf Ofalia fog Nápolyba menni, hogy a' Hertzeg Aszszonyt Fejedelme számára megkérje.

Generális Zayas, a' ki 1825-ban a' Fő Várost a' kiraboltatástól (a' Bessieres Seregei által) megoltalmazta, Chiclanaban, a' hol magát megvonva élt, ágyában halva találtatott. Gyilkosa nem tudatik.

Murciában Jun. 4-ikén és 5-ikén újra földrengés volt; még pedig Almoradi és Torrevicja környékén igen erős rázkodtatással, úgy hogy a' lakosok azt vélték, hogy eljött utolsó órájuk. Azolta senkinek sints bátorsága többé ott lakni, és eltökélték magokat a'

környéknek végképpen való oda hagyására.

Német Ország.

Münchenben Verna és d'Oliveira Urak, Brasiliai Követségi Cavalierok, megkérték Ő Fge D. Pedro Tsászár számára Amália Leuchtenberg kis Aszszonyt (a' megboldogult Hertzegnek harmadik leányát) és Ő Kir. Magaságától Leuchtenberg Hertzegnétől egy audientzián oda ígérő feleletet nyertek. A' forma szerént való megkérésre még egy rendkívül való Követ várattatik. Az eljegyzés és Esketés, a' mint hallatszík, Augustus elején fog, Procuratio által, megessni, és a' Hertzeg Kis Aszszonyt a' testvérje, Leuchtenberg Hertzeg kíséri el Brasiliába.

Orosz Ország.

Miolta a' Nagy Vezér tábora Jun. 11-dikén Kulavtsánál Gróf Diebitsch által megverettetett és széllyelszorotott, azolta semmi újabb hadi tudósítások a' tsatamezőről nem érkeztek. — Az Odeszszai Újság Jun. 24-dikén költ tudósításai Szilisztriáról. Jun. 4-dik és 5-dikéig terjednek. Ezen napokon nagy erővel kaptak a' Törökök a' várból és sántzaikból, hogy az Oroszoknak vívó árkaikat elfoglalják, de véres verekedés után, vissza üzettek. A' szökevények állítása szerént 900 emberre ment az ellenség vesztesége, holtakban és sebesebben. A' várból kiszökött Moldvaiak beszéllek, hogy a' Szilisztriai lakosok sehol sem találának menedék helyet bombáink előtt; hogy az ágyukkal rakva volt bástyák mind felette igen megrongáltattak, és rövid nap nem lesz azokat mivel oltalmazni.

Odeszszá Jun. 27-dikén. Megértvén

az Orosz Tsászár, melly hatalmasan oltalmazta a' Merkur nevű brigget annak Kapitánya Kozárszky két török línea hajó ellen, ezen vitéz Tisztet második rangú Kapitánnyá tette, Sz. György 4-dik rangú vitézév, és Maga Adjutánsává nevezte. A' hajón lévő minden Tisztek egy rangal feljebb emeltettek Tisztségekben; az Altisztek és hajós legények mind katonai érdem jeleket, és holtok napjáig két annyi penziót nyernek, mint a' mennyi a' rendes fizetések. Ezentúl végre a' Merkur brigget Sz. György zászlója fogja ékesíteni.

Gróf Paskevits - Erivánszki Tiflisben Máj. 24-kén nagy bált adott Chosrew-Mirza Persa Hertzegnek tiszteletére. A' Hertzegnek magaviselete igen nyájas és egészen Európai, melly ott közönséges figyelmetességet gerjesztett. — Máj. 28-kán elment Tiflisből Gróf Paskevits Akalkakiba, a' hol a' Kaukázusi Tábornak fő ereje áll, hogy táborozását a' Törökök ellen ismét elkezdje.

Báró Humboldt Sándor, és Útársai Professor Ehrenberg és Rose Urak, Jun. 8-kán Kásánban voltak.

Frantzia Ország.

Chatelain Úr a' Courier Francais Szerkeztetője, Újságlevelének egy botránkoztató tikkelyéért — mellyben egy új Bibliai festések dítsérese közben a' mondatik, hogy a' szent tárgyú Festéseknek p. o. a' Rafael Madonnájának betse és szívemelő tulajdonsága meg marad még akkor is midőn többé a' Keresztyén Hit nem lesz 's a' t. — 3 hónapi fogságra és 600 Frank birságra büntettetett.

A' Journal du Commerce, Algírból Livornon keresztül vett levelek után, tévelygésnek állítja azon hírt,

melly szerént a' Szultán az Algiri Deynek parantsolatot küldött volna, hogy Frantzia Országgal, akármi feltétel alatt békességet kössön.

Magyar Ország.

Szent-Miklósról Jun. 26. Ns Liptó Vármegyében a' Tiszti Szék-újítás Jun. 25-dikán tartatott Nagy Méltóságú Gróf Illésházy István Örökös és valóságos Fő Ispány Ő Excja előlülése alatt.

Első Al-Ispánnak választatott Tekintetes Turótz Divéki és Nagy Palugyai Plathy Gáspár Úr.

Második Al-Ispánnak egyező közakarrattal meghagyatott Tek. Palugyay János Úr; valamint Fő Notáriusnak Tek. Luby Boldizsár Úr, és a' többi Jegyző Tisztek is meghagyattak. Fő Hadi Adószedő Tek. Madocsányi Imre Úr. Megyei Fő Adószedő Tek. Potornay Miklós Úr, — Al-Adószedők: TT. Szent Iványi Maximilián, és Plathy Donát Urak. Fő Fiscalis Tek. Pongrácz Péter Úr. Al-Fiscalis Tek. Détrich Dániel Úr. Fő Szolga Bírak: a' Keleti Járásban, T. Szmrétsányi Imre Úr meghagyatott; a' Déliben T. Palugyay Farkas Úr; az Éjszakiban T. Okolitsányi Márkus Úr, a' Nyúgotiban T. Rády Ferentz Úr. Al-Szolgabírák TT. Turanszky Péter, Ifj. Palugyay Elek; Andaházy Ágoston Urak. Esküdtek: TT. Szmrétsányi Gusztáv; Csemniczky László; Lehoczky Fridrik, Ifj. Thuránszky Péter Urak. A' többi Tiszt Urak hivatalaikban Ő Excellenciája által megerősítettek.

Szentesen, Jun. 25-dikán.

A' Magyar Kurírnak idei árkusaiban a' szülőkről való betses tudósításokat más

Természet-barátaival együtt én is örömmel olvastam. Az, a' mit a' tre volte szőlő fajról olvastunk, alkalmatosságot ad nékem saját tapasztalásom közlésére; a' mi itt figyelmeztetésül talán nem lesz szükségtelen. — Házi kertemben neveltem hat esztendő óta egynehány sor lugas szőlőt, a' nálunk esmeretes fajtákból a' kedvesebbeket. Megvallom, hogy tsak itt kezdettem e' nemes tsemete művelésére ügyelni. A' többek közt figyelmeztetem arra, hogy a' tőkék minél tökéletesebben megnevelhessék gerézdjeiket: e' végett harmadéve még virágzás előtt a' gerézek felett eltsipkedtem az új hajtások végeit, de a' gerezdetskék felett 2 vagy 3 levelet meghagytam, hogy a' napheve ellen oltalom, és a' beszívott harmat 's. esső által nevelő eszköz lenne. A' meddő tser vesszőket, és az olyan új hajtásokat is, mellyek jövőre meghagyandók nem valának, letördeltem, — 's mit láttam 6—10 nap múlva? a' meghagyott felső 2 vagy 3 Levél alatt rendszerént gerezdekkel bugygyantak ki a' bimbók; és az ilyen herélt vesszőkön vólt kacsok vagy bajuszok is gerézdetskékké váltak, rajtuk számtalan szőlőszem bimbótskák fakadván, úgy hogy ezekből kisebb nagyobb, 50,100 szemmel is rakott billengek lettek; és Octoberben tökéletesen megérték. Virágzás után ismét tisztogatván a' buja növéseket, és némelly meddő erős venyigéket is herélgetvén: ezeken is támadtak néha új gerézdetskék. Ez az első vak szerentse figyelmetessé tévén; tavaly mikor már a' kis gerézek kimutatták magokat; megmustráltam sorra a' tőkét, és a' meddő vesszők hegyeit is eltsipkedtem: ezek is termést hoztak hirtelen. A' hónaly haj-

tásokat gondosan letördeltem. — Észrevettem azonban, hogy nem mindenik fajta töke engedi magát így kényszeríteni termésre. Az idén több oldalra figyelmezek; annyit bizonyosan tudok, hogy a' fehér és fekete Ketsketsű, kivált a' fehér muskatály mindenkor szófogadó vólt; a' fekete tök szőlő, és a' petreselyem ritkán; a' fehér bajor soha sem engedelmeskedet. Nem lehetetlen azomban, hogy nem a' fajta tett ebben különbséget, hanem a' tőkék sajátsága; t. i. némely tőkék (vagy talán fajok is?) szer felett buján hajtják a' gajjakat, a' gerézeket pedig igen szűkön. Ennyit átaljában mondhatok: hogy Látogatóim tsudálkoztak bőv termésemen, kiknek tréfálva mutogattam, miképpen tudom kényszerítve szaporítani a' termést. Eppen ezért tartám kötelességemnek e' figyelmeztető tsekély jegyzékeket. Figyelmezzünk többen is reá, hogy több örömünk 's hasznunk legyen! — Hát ha mindenik szőlőfaj tre volte tudna lenni? — Még ez egyet jegyzem meg: én öszszszeretem a' szőlő metszést megtéetni; és az említett fiatal tőkém soha télre bé fedve a' szokás szerént nem vóltak, hanem tsak ásóval puhítódott meg a' környékeken a' föld.

Dobosy Mihály,
Predikátor.

A' pénz folyamat Július 9-dikén;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 99
Az 1820-béli sorsosok, — —
Az 1821-béli hasonlók, — —
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 54 3/8 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1111 9/10 forinton
Conv. Pénzben.